

13/26

irizpena

Euskadiko turismo-gidarien jarduerari
buruzko martxoaren 5eko 26/2024
Dekretua aldatzen duen
dekretu-proiektuari buruzkoa

Bilbo, 2026ko urriaren 28a

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

Irizpena 13/26

I.- AURREKARIAK

2026ko urriaren 6an, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Sailaren idazki bat jaso genuen. Horren bitartez, “Euskadiko turismo-gidarien jarduerari buruzko martxoaren 5eko 26/2024 Dekretua aldatzen duen Dekretu-proiektua” testuari buruzko txostena eskatu zuen, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Kontsultagai dugun arauaren xedea da, zioen azalpenean aipatzen den bezala, akreditazio-, egiaztapen- eta kontrol-mekanismoak indartzea, jarduera hori egiten duten pertsonen kalitatezko zerbitzua eskaintzeko gaikuntza egokia eta behar diren gaitasunak dituztela ziurtatzeko.

Berehala bidali zitzairen dokumentuaren kopia Batzordearen osoko bilkurako kide guztiei, beren proposamenak eta iritzia bidal zitzaizkien eta horien berri eman ziezaioten Lan Batzordeari, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamendu Araudian ezarritakoarekin bat etorriz.

2026ko urriaren 21a, Gizarte Garapenerako Batzordea bildu zen, eta, hartutako erabakietatik abiatuta, irizpen-proiektua formulatu zen, Batzordearen osoko bilkurari helarazteko, eta han aho batez onartu zen.

II.- EDUKIA

Euskadiko turismo-gidarien jarduerari buruzko martxoaren 5eko 26/2024 Dekretua aldatzen duen Dekretu-Proiektua zioen azalpen bat, 11 artikulua, xedapen iragankor bat eta azken xedapen bakarra ditu.

Azalpen-zatia

Martxoaren 5eko 26/2024 Dekretuak ezarritakoaren arabera, turismo-gidarien jarduera aske emateko zerbitzua da, salbu eta Euskal Kultura Ondarearen EAEko Erregistroan edo Oinarrizko Babesa duten Kultura Ondasunen EAEko Erregistroan inskribatutako ondasun higiezin barruan egiten bada; horretarako, beharrezkoa izango da dekretuan ezarritako gaikuntza izatea, zirkulazio libreko bide edo espazio publikoak turismo-gidariaren zerbitzuak emateko espazio libreak direla zehaztuta.

Dekretu hori indarrean jartzeak aurrerapen nabarmena ekarri zuen turismo-gidarien jardueraren antolamenduan.

Turismo-gidariaren jardueran aritzeko zuzeneko gaikuntzaren araubidea indarrean jarri zenetik **metatutako esperientziak agerian utzi du zenbait muga** dituela euskal turismo-sektoreak eskatzen dituen kalitate- eta profesionaltasun-estandarrek erabat bermatzeko gaitasunean.

Eredu horrek, bere garaian, administrazio-kargak sinplifikatzeko borondateari erantzun zion, baina denborak agerian utzi du **akreditazio-, egiaztapen- eta kontrol-mekanismoak indartu behar** direla.

Ezinbestekoa da ziurtatzea lanbide-gaikuntzarako sarbidea irizpide objektiboetan, uniformeetan eta guztiz bermatutakoetan oinarritzen dela. Hori dela eta, **egokitzeak jo da indarrean dagoen arau-esparrua berrikustea eta eguneratzea**, eskatzen diren baldintzak betetzen direla modu zorrotzago eta

eraginkorragoan egiaztatzea ahalbidetuko duen gaikuntza-sistema bat txertatuz.

Azkenik, gaikuntza galtzeko kasuak zabaldu eta zehaztu egiten dira, eta jarduerari atxikitako betebeharrak betetzea edo egokitasun profesionala arriskuan jartzen duten egoeren aurrean administrazioak esku hartzeko arrazoiak jasotzen dira.

Xedapen-zatia

Lehenengo artikulua: 4. artikulua aldatzea. Artikulua honela geratu da **4 Art. Gaikuntza**

Bigarren artikulua: 5. artikulua aldatzea. Artikulua honela geratu da **5 Art. Euskadiko turismo-gidariaren gaikuntza-probak egiteko baldintzak.**

Hirugarren artikulua: 6. artikulua aldatzea. Artikulua honela geratu da **6 Art. Euskal Autonomian Erkidegoan turismo-gidariaren lanbide-jardueran aritzeko gaikuntza-probak**

Laugarren artikulua: **6 bis artikulua** gehitzea. **Ebaluazio Batzordearen osaera eta eginkizunak.**

Bosgarren artikulua: **7. artikulua Lanbide-gaikuntzarako betekizunak** aldatzea.

Seigarren artikulua: **hizkuntza-gaitasuna egiaztatzeari buruzko 8. artikulua**ren **1. paragrafoa** aldatzea.

Zazpigarren artikulua: 10. artikulua aldatzea. Artikulua honela geratu da **art. 10. Jarduera gauzatzea**

Zortzigarren artikulua: **11. artikulua kentzea** (jarduera etengabe gauzatzea).

Bederatzigarren artikulua: 13. artikulua aldatzea. Artikulua honela geratu da **13 art. Beste estatu kide batzuetako turismo-gidariak kokatzeko askatasun-araubidea.**

Hamargarren artikulua: **15. artikulua Gaikuntza galtzea** aldatzea.

Hamaikagarren artikulua: **16. artikulua (Turismo-gidarien inskripzioa)** 1. paragrafoa aldatzea.

LEHENENGO XEDAPEN IRAGANKORRA. Izapidetzen ari diren eskabideei aplikatu beharreko araubidea.

AZKEN XEDAPEN BAKARRA. Indarrean jartzea.

III.- GOGOETA OROKORRAK

Turismoaren uztailaren 28ko 13/2016 Legearen 64. artikulua turismo-gidariaren jarduerarako sarbidea eta jarduera arautzen ditu, dagokion gaikuntza eskatzen du eta zerbitzu horren jardueraren xehetasunak erregelamendu bidez garatzea xedatzen du.

Agindu hori betetzeko, martxoaren 5eko 26/2024 Dekretua onetsi zen, Euskadiko turismo-gidaren jarduerarena, eta Batzorde honek haren dekretu-proiektuari buruzko irizpena eman zuen 2023ko urriaren 27ko osoko bilkuran (13/23 Irizpena).

Aipatutako dekretuak dio turismo-gidariaren jarduera prestazio librekoa dela, Euskal Kultura Ondarearen EAEko Erregistroan edo Oinarrizko Babesa duten Kultura Ondasunen EAEko Erregistroan inskribatutako ondasun higiezinaren barruan izan ezik.

Hura indarrean jartzeak aurrerapen nabarmena ekarri zuen turismo-gidariaren jarduera antolatzeari dagokionez, lanbide-gaikuntzako sistema bat, baliozko titulazioen eta prestakuntzen katalogo bat eta jardun egokia ziurtatzeko betebeharren multzo bat ezarri baitziren.

Orain, “Euskadin Turismo-gidariaren Jarduerari buruzko martxoaren 5eko 26/2024 Dekretua aldatzen duen dekretu-proiektua” aztertuko dugu. Haren **helburua da akreditazio-, egiaztapen- eta kontrol-mekanismoak indartzea**, ziurtatzeko jarduera hori egiten duten pertsonen behar bezalako gaitasuna eta kalitatezko zerbitzua eskaintzeko beharrezko gaitasunak dituztela.

Indarrean dagoen arau-esparrua berrikusi eta eguneratu nahi da, eta, horretarako, akreditazio- eta ezagutza-sistema egituratu bat sartu behar da, hautagaien trebakuntza-maila modu objektiboan egiaztatu ahal izateko; **positiboki baloratzen dugu helburu hori**.

Baieztatzen denez, ereduak administrazio-kargak sinplifikatzeko nahiari erantzun zion arren, turismo-gidariaren jardueran aritzeko gaikuntza-araubidea indarrean jarri zenetik metatutako esperientziak agerian utzi du gaitasun mugatua duela euskal turismo-sektoreak eskatzen dituen kalitate- eta profesionaltasun-estandarrek bermatzeko.

Aipatzen da, halaber, turismo-gidariak kultura-, natura- eta lurralde-ondarearen interpretazioan eta esperientziaren kalitatean duen zeregina dela eta, ezinbestekoa dela ziurtatzea lanbide-gaikuntzarako sarbidea irizpide objektiboetan, uniformeetan eta erabat bermatzaileetan oinarrituko dela. Gaitutako pertsonen jarduera behar bezala egiteko beharrezko ezagutzak eta trebetasunak dituztela egiaztatu nahi da. Onartutako prestakuntza-profilen aniztasuna baliotsua izan arren, tresna gehigarriak behar dira, pertsona gaitu guztiek jarduera behar bezala egiteko behar dituzten ezagutzak eta trebetasunak dituztela egiaztatzeko.

Hori dela eta, ontzat jotzen dugu gaikuntza-sistema bi modulu bereizitan egituratzea. Modulu horiek, hurrenez hurren, prestakuntza tekniko eta profesionala balioestera eta Euskadiko kultura-, natura- eta lurralde-ondarea ezagutzera bideratuta daude.

Era berean, ikusten dugu aldaketaren helburua dela sinplifikazio administratiboa eta zerbitzuaren kalitatearen ezinbesteko bermea orekatzea, erabiltzaileen konfiantza indartzeko.

Jarraian, testua hobetzeko eta dekretuaren helburua betetzen laguntzeko berariazko gogoeta batzuk azalduko ditugu.

IV.- GOGOETA BEREZIAK

Hirugarren artikulua. 26/2024 Dekretuaren 6. artikulua aldatzea

Hirugarren artikulua horrek 20/2026 Dekretuaren 6. artikulua aldatzen du, eta EAEn Turismo-gidariaren lanbide-jardueran aritzeko gaikuntza-proben erregulazioa ezartzen du. Artikulu horren 2. puntuan, honako hau xedatzen da: “*probek bi modulu bereizi izango dituzte, nahitaezkoak, eta honako gai hauei buruzkoak izango dira: a) I. moduluak turismo-gidari gisa aritzeko behar den gaitasun tekniko eta profesionala ebaluatuko du, barne hartuta taldeentzako kudeaketa eta laguntza, euskal turismo-merkatuaren funtzionamendua, autonomia-erkidegoko turismo-araudia eta gidarien betebeharrak profesionalak.* (...)”

Batzorde honen iritziz, kalitate profesionala areagotzera bideratutako akreditazio-sistema batek larrialdi-egoerei eta behar bereziei erantzuteko gaitasuna izan behar du.

Ondorioz, honako hauek gehitzea proposatzen da:

a) I. moduluak turismo-gidari gisa aritzeko behar den gaitasun tekniko eta profesionala ebaluatuko du, barne hartuta taldeentzako kudeaketa, **arreta** eta laguntza, euskal turismo-merkatuaren funtzionamendua, autonomia-erkidegoko turismo-araudia eta gidarien betebeharrak profesionalak.

Taldeei arreta eta laguntza ematean, kontuan hartuko dira desgaitasuna duten pertsonen arreta emateko gaitasunak, baita lehen laguntzei buruzko oinarritzko ezagutzak ere.

Laugarren artikulua. 6 bis artikulua gehitzea. Ebaluazio Batzordearen osaera eta eginkizunak 26/2024 Dekretuan

Hau dio 6.bis artikulua 2. puntuak: *“Ebaluazio-batzordea honela osatuko da:*

- a) Presidente, turismoaren arloan eskumena duen zuzendaritzari atxikitako A1 taldeko funtzionarioen artean izendatua;*
- b) 2 kide. Haien artean, Euskal Autonomia Erkidegoan adierazgarrienak diren turismo-gidarien elkarteetako kideak edo unibertsitateko irakasleak egon daitezke, betiere proben gaietan adituak badira*
- c) Idazkari bat, zuzendaritza bereko goi-mailako tituludun funtzionarioen artean izendatua”.*

Gure ustez, komenigarria da lanbidearen ezagutza erreala txertatzea eta ondarean, prestakuntzan eta hizkuntza-gaitasunetan espezializatutako profilen presentzia bermatzea, ez bakarrik administrazioaren mendeko langileena. Gure ustez, parte-hartze profesionalak frogan zilegitasuna eta kalitate teknikoa hobetzen du.

Lehenengo xedapen iragankorra

Ulertzen dugu xedapen iragankorrak berariaz babestu behar dituela jada gaituta daudenak, eta atzeraeraginezko ondorio oro saihestu behar duela, baita ziurgabetasuna sortzea ere.

Horregatik, testua aldatzea proposatzen da, 2. puntua gehituta, honela:

1. Dekretu hau indarrean jarri aurretik egiten diren gaitzeko eskaerak izapidetu eta ebatziko dira egin ziren unean indarrean zegoen araudiaren arabera
2. **Dekretu honen bidez egindako aldaketek ez dute atzeraeraginezko ondorioz izango dekretu hau indarrean jartzen denean Euskadiko turismo-gidari gisa gaituta dauden pertsonengan, baldin eta haien gaikuntza indarrean badago eta arau hau indarrean jartzearen ondorioz ezin badituzte proba berriak gainditu.**

IV.- ONDORIOA

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeak egokitzen du *“Euskadin turismo-gidariaren jarduerari buruzko martxoaren 5eko 26/2024 Dekretua aldatzen duen dekretu-proiektua”* izapidetzea, kontsulta-organo horrek hura aldatzeko egin dituen gogoetekin

Bilbon, 2026ko urriaren 28a

OE Presidentea

Javier Muñecas Herreras

Idazkari Nagusia

Izaskun Astondoa Sarria